

Acil Servislerde HACAMAT

Uzm. Dr. Ahmet ŞENEL

SBÜ İstanbul Sultan Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Tıp Kliniği

KUPA TERAPİSİ

KUPA UYGULAMASI

Kuru Kupa

Yaş Kupa

1. Geleneksel Yaş Kupa (TCM)
2. Hacamat (Arabic)

TEKNİKLER

- **Kuru Kupa (KK) :** sıcak/ soğuk; zayıf/orta/kuvvetli; hareketli; mıknatıslı, bitkisel/ yağlı vb.

Özellikler: insizyon yok, kanatma yok, masaj, akupresor

- **Yaş Kupa (YK) :** Kuru kupa + kanatma; **Özellikler:** insizyon var, kanatma var, terapötik etkisi daha belirgin

TANIM

- **Hacamat:** Kupa yardımıyla deri yüzeyine negatif basınç oluşturarak ve insizyonlar uygulayarak kanın çıkmasıyla sonuçlanan minör cerrahi boşaltım prosedürüdür.
- Hacamat kelime aslı Arapça **al- hijamah** olup emmek anlamındaki **hacm kökünden** gelir.
- Hacamat yaptırmaya **ihdicam**, bu işi meslek olarak yapan kişiye **haccam**, kullanılan kupa,fanus ve bardak gibi aletlere **mihcem** denir.

TARİHÇE

İslam tıbbının en önemli Hekimi İbni-Sina, El-Kânûn fî't-Tıbb (1012-1024) isimli ünlü eserinde hacamatın avantajlarını belirtiyor, ''organın tortu atmasını sağlar'' ©

- 1512'de Britanya parlamentosu, tecrübesiz berberlerin hacamata devam etmelerini ve yanlış uygulamaları engellemek için Oxford ve Cambridge Üniversitelerinden mezun olan Hacamat terapistlerinin uygulamasını düzenleyen bir karar çıkarmıştır.
- 18. ve 19. yüzyılda hacamat batıda da oldukça yaygındı. 1860'a kadar Avrupalı ve Amerikalı doktorların birçok hastalığın tedavisinde hacamata başvurduğu görülmektedir.
18. ve 19. yüzyıllarda İngiliz halkı ilkbahar ve sonbahar aylarında hastanelere hacamat olmak için gidiyorlardı.

Olympics making hijama (cupping) famous! Hijama is a type of alternative medicine intended to ease muscle pain and was encouraged by Prophet Mohammed(pbuh)
#Rio2016

EKİPMAN

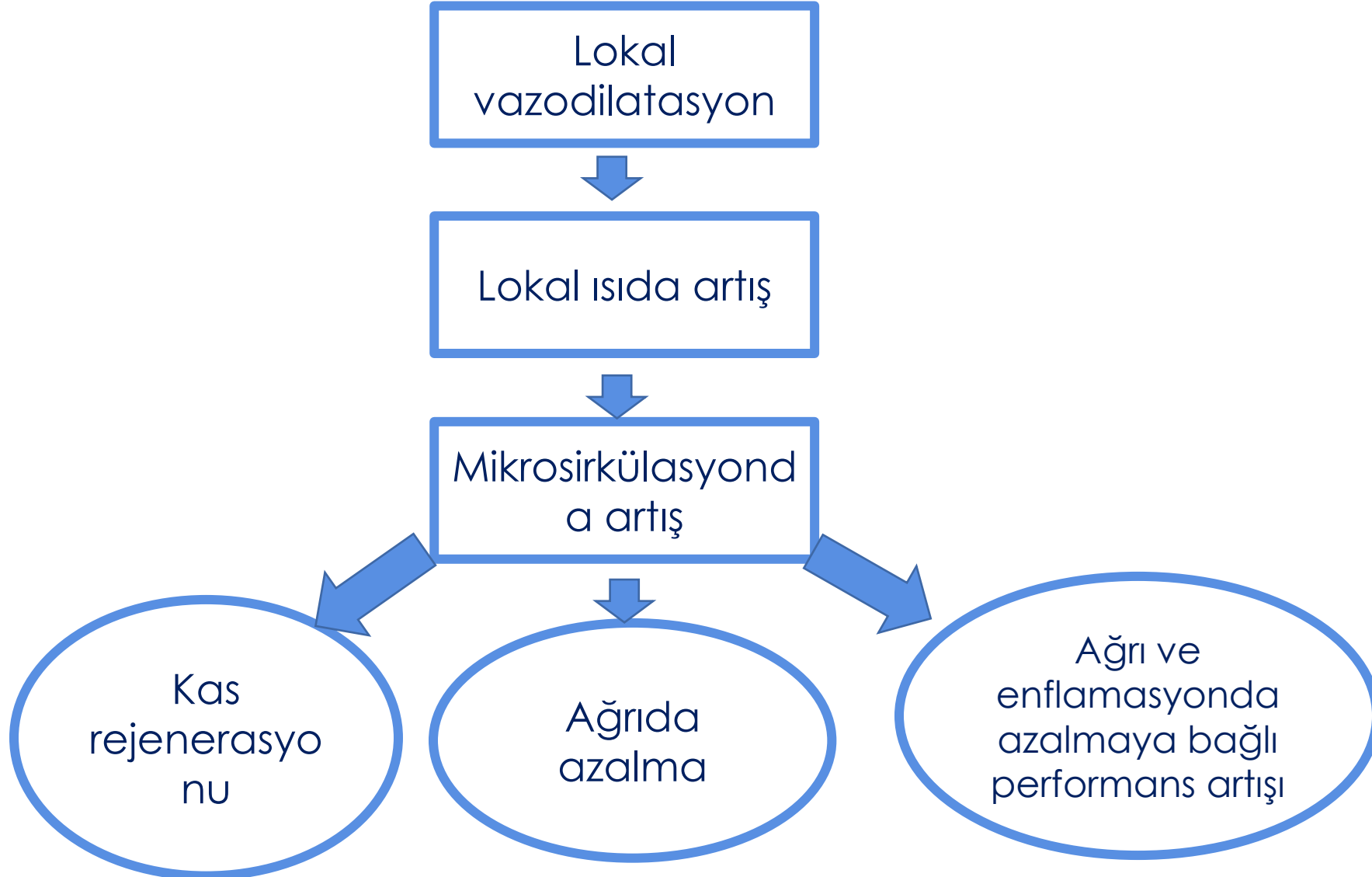
1. Mekanik pompa
2. Antiseptik Sprey
3. Kupalar
4. Eldiven
5. Maske
6. Steril petler
7. Dezenfektanlar,
Tentürdiyot
8. Bistüri (No 11 veya 15)
9. Tıbbi atık kovası

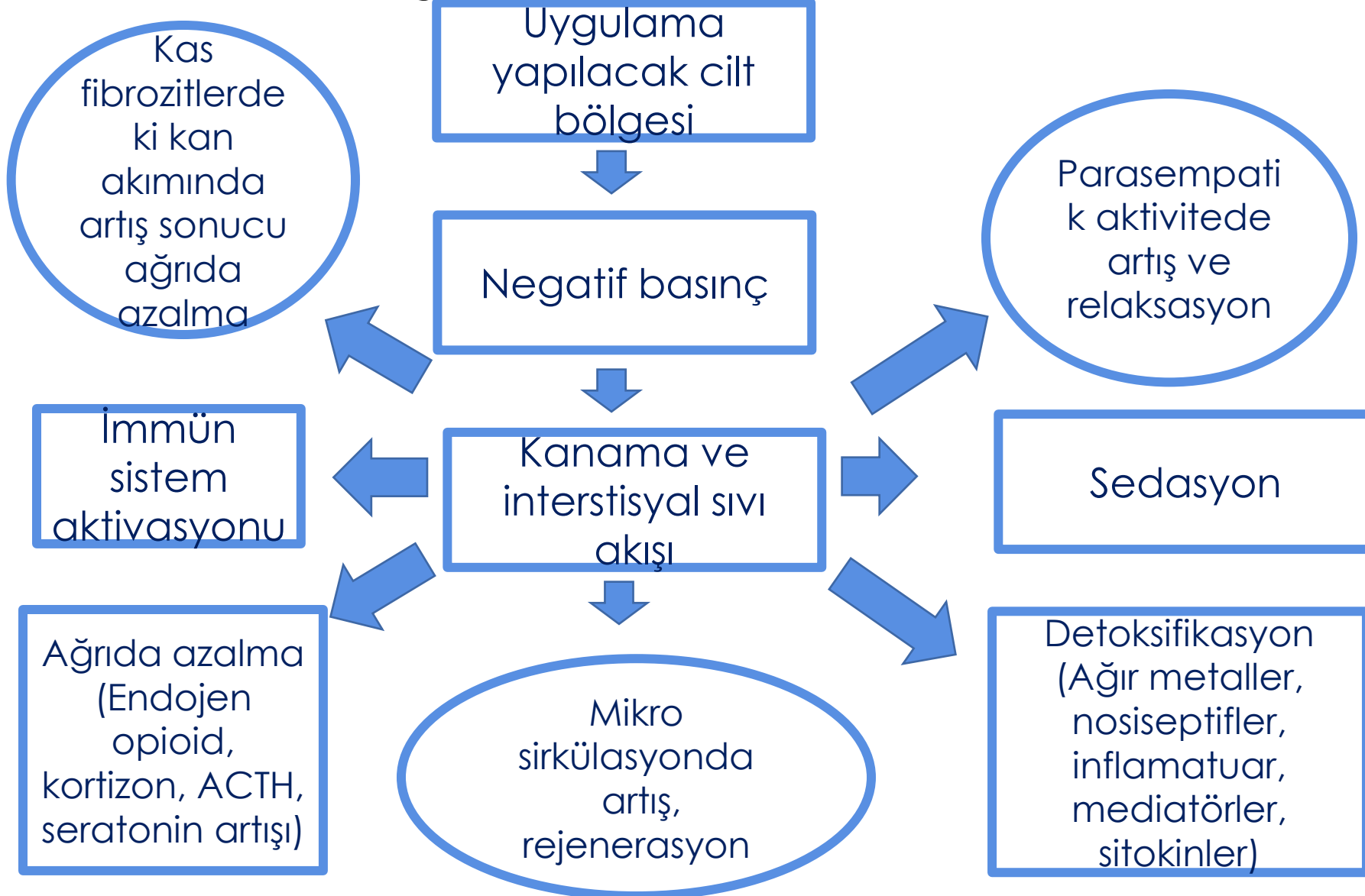

- **Triple (S-S-S) Teknik:** vakumlama+ insizyon+ vakumlama, tıbb-i nebevi hacamatın esasıdır.

KURU KUPA UYGULAMASI

YAŞ KUPA - HACAMAT

OLASI MEKANİZMALAR

1. Hematolojik
2. İmmunolojik
3. Nörolojik
4. Refleks mekanizmalar
5. Kapı kontrol mekanizması

1-HEMATOLOJİK

Toksinlerin uzaklaştırılması (Detoksifikasyon) ve Kan sirkülasyonunun iyileştirilmesi=Doğal hemodiyaliz teorisi

TAİBAH TEORİSİ (El-sayed SM. MISIR) :

2013 yılında yayınlanan Medical and Scientific Bases of Wet Cupping Therapy (Al-hijamah): in Light of Modern Medicine and Prophetic Medicine başlıklı makale ilk kez hacamatın bilimsel etkilerini açıklamış ve **Taibah teorisini** tartışmaya açmıştır.

İlk kez bu makalede hacamat minör cerrahi işlem olarak ele alınmış olup bilimsel bir temele oturtulmuştur.

Taibah teorisini temelinde negatif basınca maruz bırakılan dermis tabakasından ve kılcal damar endotelinden gerçekleşen süzücü etki yatmaktadır.

Taibah teorisi kapiller membran aracılı filtrasyonun mekanizmasını izah etmektedir.

- Yaş Kupa Tedavisi etki mekanizmasını en iyi açıklayan teori
- Derinin kapilleri adeta hemodiyaliz makinası yada bir glomerül gibi çalışmakta ancak glomerüllere göre daha yüksek filtrasyon basıncı altında, kapiller filtrasyon ve boyut ilişkili partiküllerin ekskresyonunu sağlamaktadır.
- Yaş Kupa Tedavisinde ilk basamağı olan kuru kupanın uzaklaştırılması ile reaktif hiperemi oluşur.
- Bu esnada **Doppler** flowmetrenin yardımı ile cilt kan akımının 250 ml/dakikadan 1000 ml/dakikaya ulaştığı gösterilmiştir.
- Bu durum 10 dakikalık YKT esnasında 10 litre kanın deri sirkülasyonuna girmesine ve etken patojenlerden temizlenmesine olanak tanır. (jet hemodiyaliz)

-
- Hacamat ile dışarı alınan **sıvı kapiller kan +intertisyel sıvı+toksinlerdir**

YAŞ KUPA TEDAVİSİ – ANALJEZİK ETKİ

- Cildin skarifikasyonu esnasında normal deri keratinositlerinden bir ağrı mediatörü olan Endotelin-1 salgılanır.
- Endotelin-1 aynı zamanda endotelin-B reseptörleri üzerinden keratinositlerden beta endorfin salınımına yol açarak analjezik etkiyi artırır. ***

	Böbreklerden Ekskresyon	YKT Yardımı İle Ciltten Ekskresyon
Kapiler por çapı	15 nm. Fenestraların çapı 65 nm	6-12 nm Fenestraların çapı 60-80 nm
Ekskrete olan materyal	Moleküler boyuta bağlıdır. Organik asitler gibi kristaloidler atılırken plazma proteinleri gibi kolloidler ekskrete olmaz.	Hem kristaloidler, hem de lipoproteinler gibi kolloidler ekskrete edilir
Filtrasyon ve ekskresyon gücü	Glomerüler kapiller hidrostatik basınç, plazma proteinlerinin oluşturduğu onkotik basınç ve osmotik solüt gradientine bağlıdır.	YKT esnasında oluşturulan negatif basınç, kapiler hidrostatik basınç, plazma proteinlerinin oluşturduğu onkotik basınç ve permeabiliteyle ilişkilidir.
Net filtrasyon gücü	10 mmHg ekskresyon yönünde ve kesintisiz	163-433 mmHg ekskresyon yönünde ve YKT uygulama süresince (dakikalarla sınırlıdır)
Filtrat	Su-elektrolitler ve üremik toksinleri içeren idrar	İnterstisyel sıvı. Kapillerden filtre edilen sıvı ve travmatik kapiller kan

	Böbreklerden ekskresyon	YKT yardımı ile ciltten ekskresyon
Görünüm	Su şeklinde	Kan görünümünde
Filtre edilen materyalin karakteri	Hidrofilik	Hidrofilik ve hidrofobik (Ör: LDL)
Ekskresyon için gereken	Sağlıklı üriner sistem	Deri insizyonu ve kupa tedavisindeki negatif basınç
Major fonksiyon	Üremik toksinlerin uzaklaştırılması Asid-baz dengesi Hematopoetik rol	İnterstisyel alanın etken patojenlerden, birikmiş atıklardan, biyolojik ve kimyasal materyallerden temizlenmesi Birçok hastalıkta önleyici ve tedavi edici rol üstlenmesi
Reabsorpsiyon	Mevcut	Devamlı ekskresyon Absorbsiyon yok

KİMLERE KUPA TERAPİSİ YAPILMAZ? KONTRENDİKASYONLAR

- Adet dönemindeki bayanlara
- 1 yaşın altındaki çocuklara *?
- Diyaliz hastalarına
- Organ nakli olmuş hastalara
- Hemofili hastalarına
- Lösemi
- Ciddi hipotansiyon
- Anemi Hb :9.5mgr/dlt altında ise
- Genel durumu bozuk 70 yaş üzeri hastalara
- Deride aktif enfeksiyon, yaraların üzerine,
- Varis vb yapıların üzerine,
- Boyun, koltukaltı, kasık gibi dolaşım sisteminin yüzeysel olduğu bölgelere
- Suboksipital bölgeye

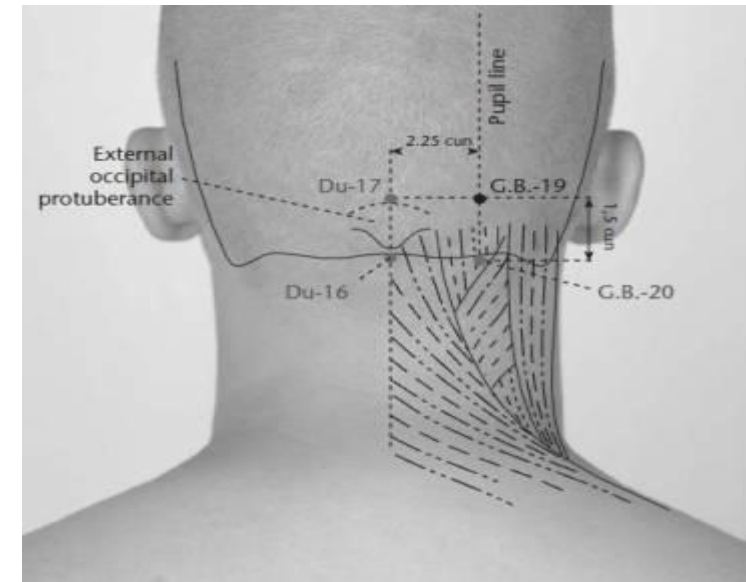
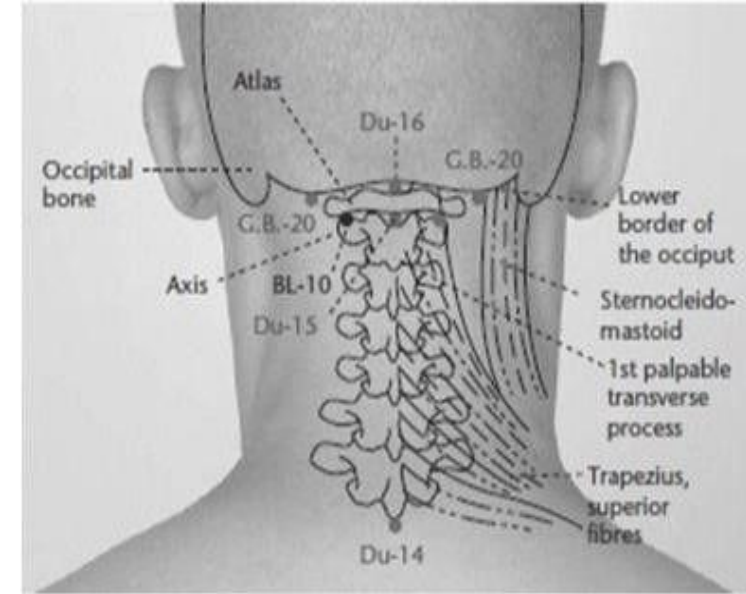
PARA-AHDAYN ALANI (GB-20)

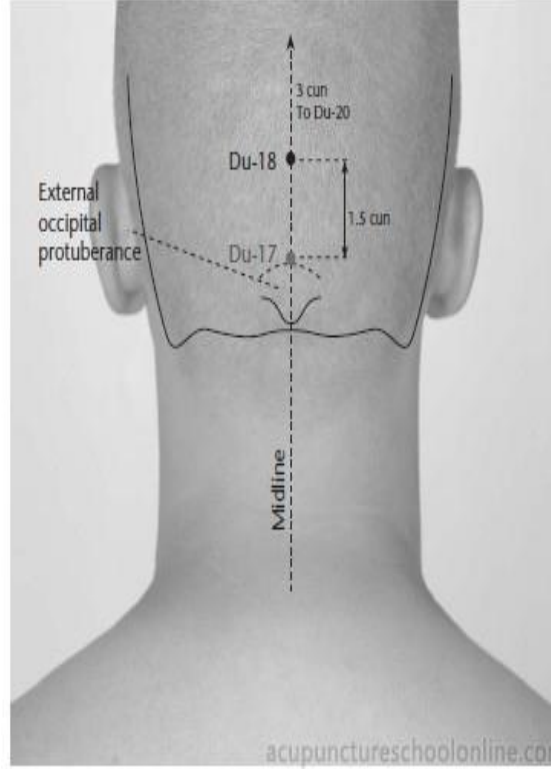
- Hipertansiyon
- Migren
- Kulak hastalıkları (çınlama, ağrı)
- Vertigo

- Göz hastalıkları
- Saç dökülmesi
- Düşük enerji
- Alzheimer – Parkinson

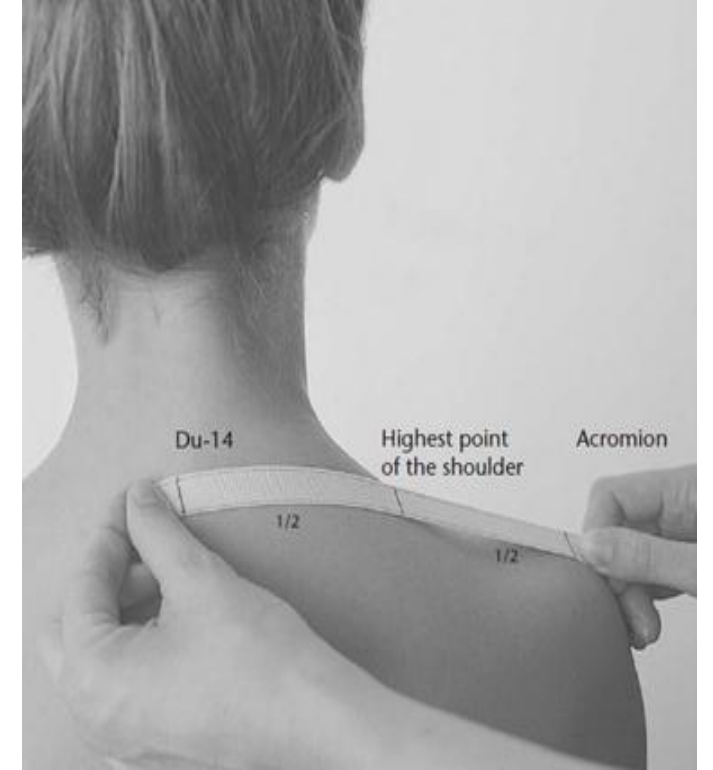
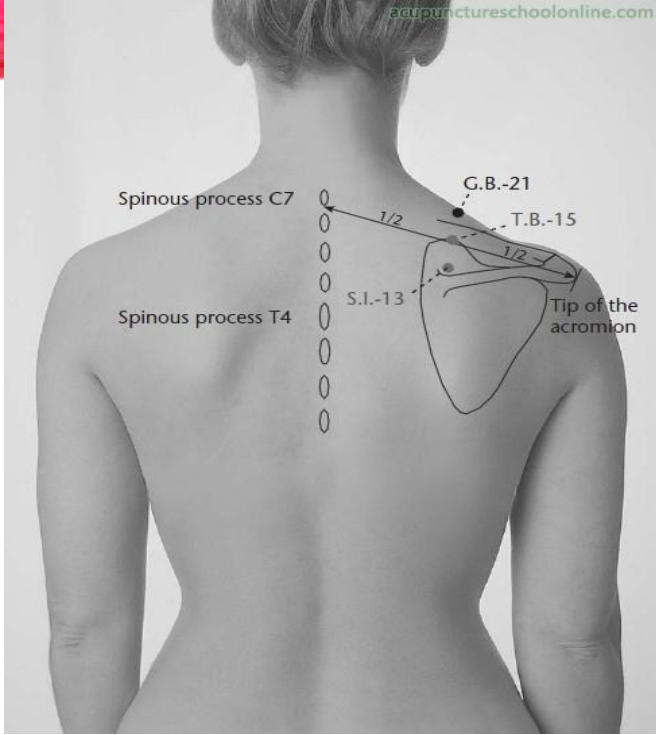
AL-KAMHUDA NOKTASI (DU -18)

AL-KAMHUDA NOKTASI GÖREVLERİ:

- Migren, küme ağrısı
- Manik psikoz depresyon
- Epilepsi
- Hemipleji
- Alzheimer
- HT
- Glokom

NAGİS (GB-21)

- Sırt ve omuz ağrısı
- Donuk omuz
- Üst ekstremité ağrıları
- Baş ağrısı
- Mastit
- Lastasyon ve sırt ağrıları

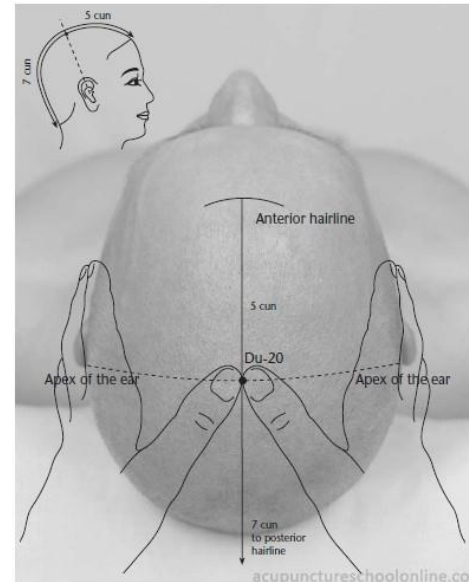
ZUHUR-AL AHDAM (LİV-3)

- Mens siklus düzensizlikleri
- Depresyon, sinirlilik
- Abdominal ağrı
- Yorgunluk
- Epilepsi
- Enurezis
- Bağ ağrısı, Vertigo
- İnfantil Konvülsyon
- Göz kapağı rahatsızlıkları

VOSAT-RAS (DU-20)

- Depresyon, sinirlilik
- Psikoz
- Yorgunluk
- Baş ağrısı

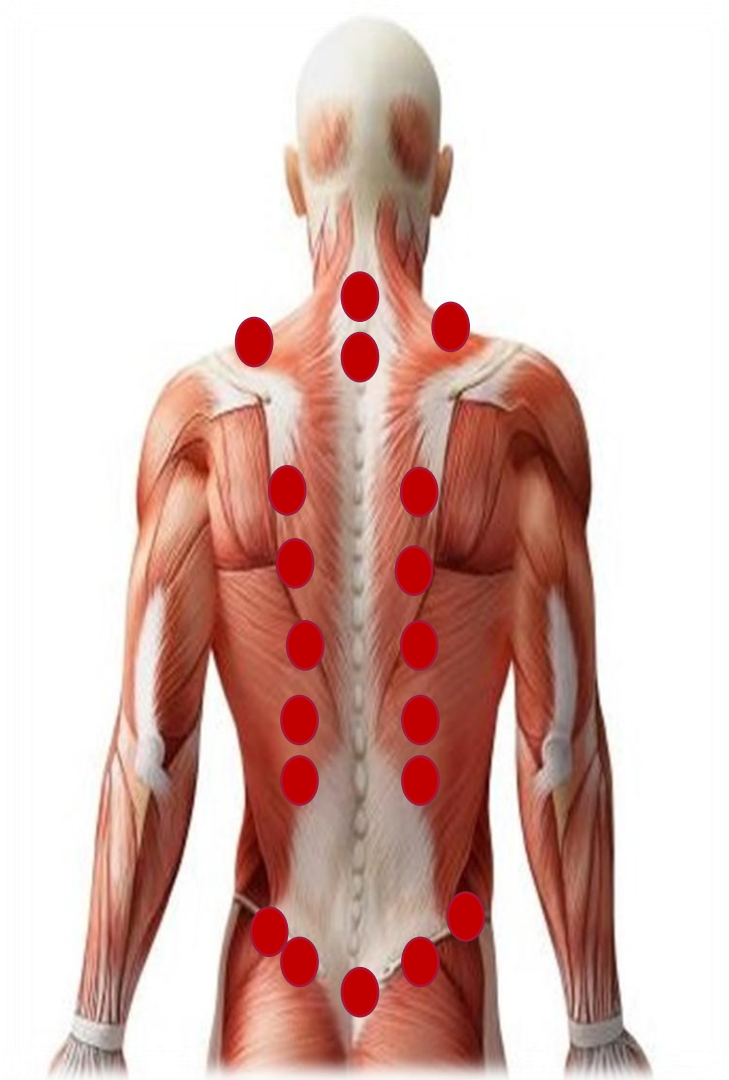

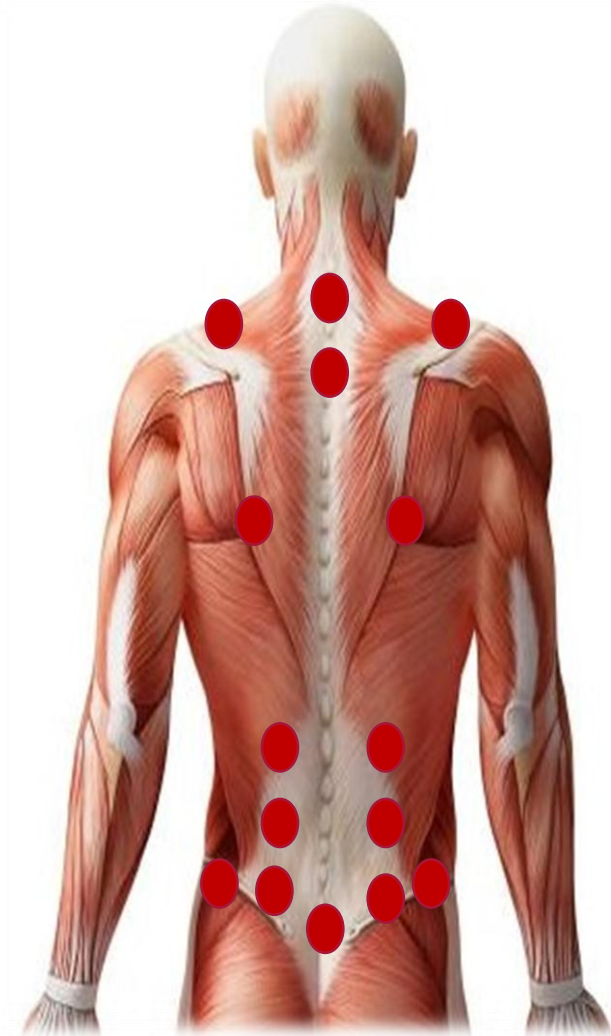
ARTRIT

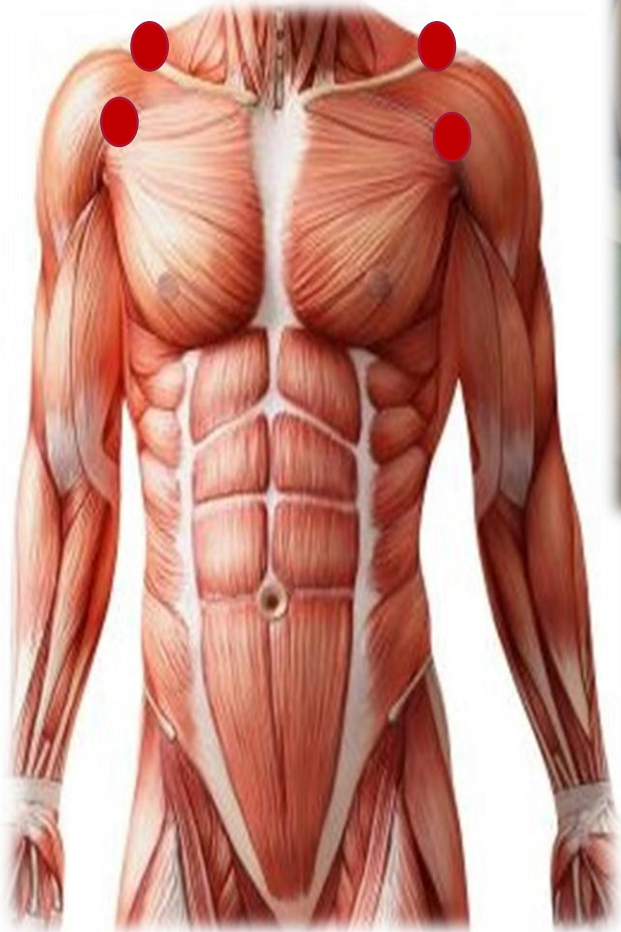
SİRT AĞRILARI

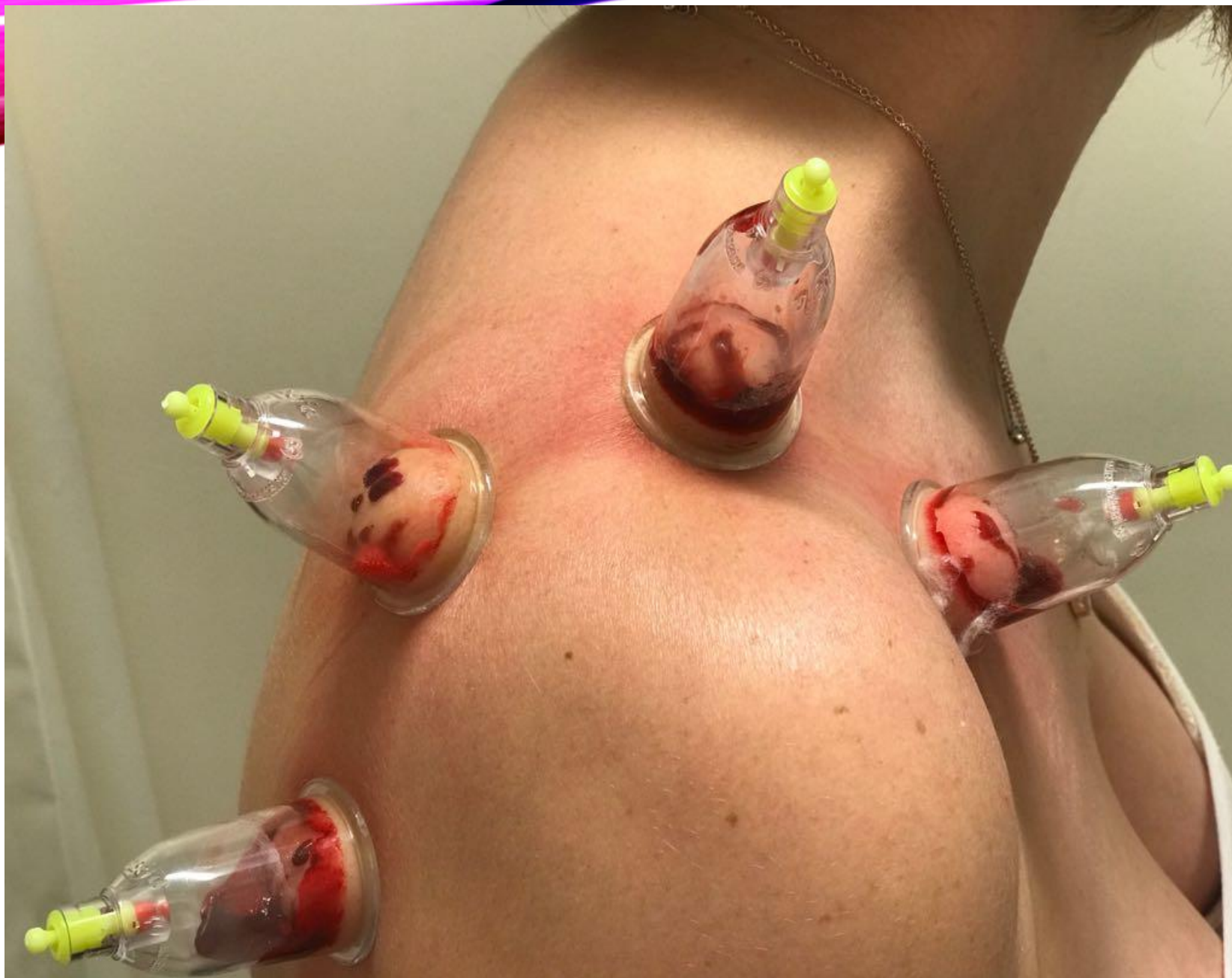

LUMBALJI

BOYUN VE OMUZ AĞRILARI

Teşekkür Ederim